བོད་མིའི་རང་དབང་།

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་ཁྲིམས་ཀྱི་
སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་
བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་གནས་རང་སྐྱོང་གི་
གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

TIBETAN NEWS

Regd. No. HPTIB/2017/74104 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༥༠ རབ་གནས་ཚུ་སྟག་ལོ།

བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

བོད་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ རེས་གཟའ་ལྷག་པ། ལོ་ ༥༩ ཨང་། ༢༥ Vol. 54 Issue 25 Price Rs. 1 21st June 2023

Published by: Tsering Yangkyi, DIIR, **Printer:** Narthang Press (DIIR), CTA, Gangchen Kyishong, Dharamshala-176215 H.P., INDIA **Name of Editor:** Ngawang Thogmed,
Place of Publication: CTA, Gangkyi, Dharamshala-176215 H.P., INDIA Tel:+91-1892-222457/222510 **Email:** diiraddl.secy@tibet.net **Website:** www.bod.asia

སྐྱེ་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ལྷུམ་སྐུ་དྲཽ་པ་དྲི་མུརྨུ་མཆོག་གི་འཁྲུངས་སྐར་ལ་འཚམས་འདྲི་མཛད་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༠༦ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མིའི་ཟླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྐྱེ་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་ལྷུམ་སྐུ་དྲཻ་པ་དྲི་མུརྨུ་མཆོག་དགུང་ལོ་ ༧༥ ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་ལ་འཚམས་འདྲི་མཛད་ཡོད།

དེ་ཡང་མཚམས་འཕྲིན་ནང་མགོན་པོ་མཆོག་གིས། སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་མངའ་ཐང་ཆེ་ཞིང་གནའ་བོའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ཉིད་དབུ་ཁྲིད་པར་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བའི་སྨོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྙིང་རྗེ་དང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལམ་སྲོལ་ལྡན་པའི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནི་འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་གཞན་མང་པོའི་མིག་དཔེར་གྱུར་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་འདིའི་ནང་དུ་མཆོན་ན་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་འདྲུག་མི་མང་ཞི་བདེ་འཆམ་མཐུན་དང་མཉམ་གནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་ལྷག་གི་རིན་ཐང་དང་ལམ་སྲོལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་གར་ནང་མང་གཙོ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་བསྒྱུར། རང་དབང་གོང་འཕེལ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད།

སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲུད་དུ་འཕགས་པའི་རང་བཞིན་མངོན་པར་མཆོན་ཐུབ་སྟེ། རྒྱ་གར་ནང་དུ་མཐའ་འཁོབ་གྲོང་གསེབ་ཅིག་གི་མི་སེར་དཀྱུས་མ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་གསལ་སྟོན་གནང་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་རྒྱ་གར་ནི་འཕགས་པའི་ཡུལ་ཞེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་ངོས་འཛིན་གྱིས་བརྩི་མཐོང་ཆེན་པོ་བྱེད། ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བོད་མིའི་འཇིག་རྟེན་ལྟ་ཕྱོགས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་གང་ཆེ་སྤྲད་ཡོད་ཅིང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བོད་མིའི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་འོད་སྣང་མ་འཆར་བར་དུ་བོད་ཡུལ་མུན་པའི་གླིང་དུ་གནས་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས།

དེང་གི་དུས་སུ་འཛམ་གླིང་ལ་དཀའ་ངལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་འཕྲད་བཞིན་ཡོད་ལ། སྐབས་མཚམས་འདིར་ཐུན་མོང་གི་བདེ་དོན་སྐད་གནའ་དེང་གི་ཤེས་རིག་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་ཐུབ་མཁན་རྒྱ་གར་པོ་ན་མཐོང་གི་འདུག དེས་ན། ངོས་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་སྐོར་གོ་རྟོགས་རྒྱ་གང་ཆེ་སྤེལ་གྱི་ཡོད།

འདི་ལོ་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་དུ་འགྱུར་ནས་ལོ་ངོ་ ༦༤ འཁོར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། ད་བར་ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོར་རྒྱ་གར་གཞུང་དམངས་གཉིས་ནས་བྱམས་སྐྱོང་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་ཆ་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་གིས་རྒྱ་གར་ནི་མང་གཙོ་ཆེ་ཤོས་དང་འཛམ་གླིང་གི་མི་འབོར་མང་ཤོས་ཡིན་པའི་གནས་བབ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། ང་ཚོས་རྒྱ་གར་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་དང་འཛམ་གླིང་གི་འགོ་ཁྲིད་དུ་འབྱུར་དུ་ཐོན་བཞིན་པར་དགའ་བཞིན་སྤོབས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་དང་།

མཐར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ཐུགས་སྨོན་དང་བཅས་རྒྱ་གར་གྱིས་ཐུར་ལས་ལྷག་པའི་ཞི་བདེ་དང་བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པའི་འཛམ་གླིང་སྐྲུན་པར་ཞབས་འདེགས་རྒྱབས་ཆེ་སྒྲུབ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་ཆེས་ཡོད་སྐོར་བཀའ་སྩལ་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་རིག་གནས་སྐྱིད་ཚལ་ཁང་གཟའ་མཇུག་སློབ་གྲྭར་འཚམས་གཟིགས་དང་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༦ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཀྱི་སྔ་དྲོ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་སི་ཊ་ནི་ཁུལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་འཆར་ཁག་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མེག་ཀེ་ལར་བུ་མོ་སློབ་གྲྭའི་ (Mackellar Girls Campus) རིག་གནས་སྐྱིད་ཚལ་ཁང་གཟའ་མཇུག་སློབ་གྲྭར་འཚམས་གཟིགས་དང་འབྲེལ་དེ་གའི་སློབ་དགེ་དང་། དགེ་རྒན་ཕ་མའི་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ཡོད་ཅིང་། མཛད་སྒོའི་ཐོག་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྦྱིས་ལས་བརྩམས་སྙན་སྒྲོན་ཞུས་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ལས་དང་། སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་ཐོག་ཕ་མ་རྣམས་ནས་འབད་འཁུར་གྱིས་སོ་སོའི་བུ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་སྦྱོང་བརྩོན་དང་ཤུགས་སྣོན་སྐྱོན་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ལས་རྣམས་ནས་སྐུ་ལས་སྒྲིན་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གསུངས། ཉིན་རྒྱབ་མང་ཚོགས་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བའི་སྐབས་སུ། སྐབས་ ༡༦ པའི་བཀའ་ཤག་གི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་དང་། སྐྱེ་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་གཞིར་བཞག་གིས་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པའི་སྐོར། གཞན་ཡང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་བརྟན་པོ་ཇི་ལྟར་བཟོ་ཐབས།

བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་ཐབས་དང་བོད་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་སྡོད་ཁང་གི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་པར་སེལ་ཐབས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ནས་བཟུང་བོད་ནས་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་མཁན་ཉ་ཅང་ཉུང་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐོར། སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ངོ་སྐད་དང་ཤེས་རྟོགས་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཙང་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟེང་བོད་དོན་གནས་བབ་མཐོ་རུ་གཏོང་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་གནང་བཞིན་པ། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཁྲིམས་འཆར་གསར་པ་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་དང་། གལ་ཏེ་དོན་སྙིན་བྱུང་ཚེ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལའང་དེ་མཚུངས་ཞུ་གཏུག་རེ་སྐུལ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་སོགས་གསུངས། མཛད་སྒོ་གྲུབ་མཚམས་མང་ཚོགས་ཁྲིད་ནས་བསམ་འཆར་དང་། དྲི་བར་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་སི་ཊ་ནི་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་ནས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་སི་ཊ་ནིར་ཐེངས་དང་པོ་ཕེབས་པར་འཚམས་འདྲི་དང་དགའ་བསུའི་དྲན་རྟེན་ཕུལ་ཡོད་པ་བཅས། །

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་ཕེབས་འགྱུར་བྱུང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༦ ཚེས་ ༡༣ ནས་ ༢༥ བར་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་དང་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡ་གཉིས་སུ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་ཕེབས་ཀྱི་མཛད་འཆར་ཡོད་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༦ ཚེས་ ༡༩ དགོང་མོར་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་གྲོང་ཁྱེར་ཨོག་ལེནཌ་དུ་ཕེབས་འབྱོར་གནང་ཞིང་། གནམ་ཐང་དུ་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀརྨ་སིང་གེ་ལགས་དང་། ཨོག་ལེནཌ་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གཙོས་པའི་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་བོད་རྒྱ་མཐའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་དང་། བོད་རིགས་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་བཅས་ནས་དགའ་བསུའི་སྣེ་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད།

ཕྱི་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་དང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ཚོགས་མི་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་རྒྱུ་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་གསར་འགོད་པ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་བཅར་འདྲི་དང་ལེན་གནང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་མཛད་འཆར་ཡོད་འདུག ད་རེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་ཁུལ་དུ་གཞུང་འབྲེལ་འཚམས་གཟིགས་ཕེབས་ཐེངས་དང་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།།

བོད་མིའི་རང་དབང་གསར་ཤོག་གི་སྒྲ་ལྡན་གསར་འགྱུར་ Spotify བརྒྱལ་སྤྱོད་མཉེན་ཆས་ (Tibetan Freedom) ཞེས་པའི་མཚན་བྱང་འོག་གསན་གནང་ཡོང་བ་ཞུ།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་ཁུལ་གྱི་མཇད་འཆར་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༠༦ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཨོག་ལེན་ཊེ་ཁུལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མཇད་འཆར་ཁག་དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་གཞུང་གི་རླུང་འཕྲིན་ཁང་དང་། ཉིན་རེའི་གསར་ཤོག་ (New Zealand Herald) ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་གསར་འགོད་པའི་བཅར་འདྲིར་དང་ལེན་གནང་ཞིང་། ཉིན་རྒྱབ་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཨོག་ལེན་ཊེ་རུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་དཔལ་སྤུངས་ཆོས་ཚོགས་སུ་ཁུལ་དེར་གནས་སྡོད་བོད་མི་རྣམས་དང་ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས། སྐབས་ ༡༦ པའི་བཀའ་ཤག་གི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་དང་། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་གཞིར་བཞག་གིས་ཕྱག་ལས་གནང་བཞིན་པའི་སྐོར། གཞན་ཡང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་བརྟན་པོར་ཇི་ལྟར་བཟོ་ཐབས། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་ཐབས་དང་བོད་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་སྡོད་ཁང་གི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་པར་སེལ་ཐབས། བོད་ནས་གསར་དུ་ཕེབས་མཁན་ཏ་ཅང་ཉུང་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐོར། སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ངོ་སྤྲོད་དང་ཤེས་རྟོགས་དགོས་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟེང་བོད་དོན་གནས་བབ་མཐོ་རུ་གཏོང་ཐབས་སུ་འབད་བརྩོན་གནང་བཞིན་པ། དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་

གྲོས་ཚོགས་ནང་ངོ་སྤྲོད་གནང་འཆར་ཡོད་པའི་བོད་དོན་ཁྲིམས་འཆར་གསར་པའི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་སྟེང་བསྡུས་གནང་རྗེས་མང་ཚོགས་ཁྲོད་ནས་བསམ་འཆར་དང་། དྲི་བར་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་མུ་མཐུད་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཨོག་ལེན་ཊ་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ (Ellerslie War Memorial Hall) ཞེས་པའི་ཚོགས་ཁང་ནང་དགོང་ཚོགས་རྒྱས་སྤྲོན་དང་འབྲེལ་མཇད་སྒོ་ཞིག་ཚོགས་པའི་ཐོག་གདན་ཞུས་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ནང་དྲག་གནོན་ཅན་གྱི་སྲིད་ཇུས་འདྲ་མིན་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་ཛ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་དང་། བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་གནས་ལུགས། འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱ་ནག་གི་གནོན་ཤུགས་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་བཞིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ་མ་ཟད། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་རྣམས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་ཞུས། མཇད་སྒོའི་སྟེང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་རྟེན་དུ་དྲན་རྟེན་ཕྱག་རྟགས་དང་། གཞས་སྙ་འཁྲབ་སྟོན་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་ཟུར་པ་དང་། ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་པོ་སྐུ་ཞབས་ཨ་ཡན་རྭ་ཝེལ་ (Ian Ravell) མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ། བོད་ཕྱུག་རོགས་སྐྱོར་ཚོགས་པ། བོད་རྒྱ་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་ཚོགས་པའི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད། མཇད་སྒོའི་ཐོག་ཨོ་ཀླིང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀརྨ་སེང་གེ་ལགས། ནིའུ་ཛི་ལེནྜ་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ། མན་ཛུ་རིག་གཞུང་ཚོགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་དང་། ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་སོགས་ཕེབས་ཡོད་ཅིང་། མཇད་སྒོ་དེ་བཞིན་ཨོག་ལེན་ཊེའི་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་ནོར་འཛིན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་དེ་མ་ཏྭལ་མངའ་སྡེའི་སི་མོར་རྫོངས་ཁོངས་ཧེན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཁག་གཅིག་ལ་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༠༦ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་རྒྱ་གར་དེ་མ་ཏྭལ་མངའ་སྡེའི་སི་

མོར་རྫོངས་ཁོངས་ཧེན་བོད་མཛའ་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གཙོས་པའི་ཚོགས་མི་ཁག་གཅིག་བཞུགས་སྒར་ད་རམ་ས་ལར་ཕེབས་པ་དང་སྐབས་བསྟུན་གོང་ཆེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་སུ་ཕེབས་འབྱོར་གྱིས་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲུང་ཆེ་ཚོགས་ཁང་དུ་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་ནོར་འཛིན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་། ཕྱི་དྲིལ་དྲུང་ཆེ་ཀརྨ་ཆོས་དབྱིངས་ལགས་དང་མཇལ་འཕྲོལ་གནང་ཡོད།

སྐབས་དེར་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་ནོར་འཛིན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡང་དག་པའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་སྔོན་ཐོག་རྒྱ་གར་དུ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ (བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་) བསྐྲུན་གསོ་མཛད་ཐུལ་གཙོས་པའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས། གཞུང་འབྲེལ་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འཕེལ་རིམ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བདེ་དོན་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་བསྒྱུར་དང་དྲག་གནོན་ཅན་གྱི་སྲིད་ཇུས་འོག་བོད་ནང་གི་བོད་མི་རྣམས་ལ་གཞི་རྩའི་རང་དབང་མེད་པའི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་གསལ་སྟོན་དང་། ལྷག་པར་དེང་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཞི་དྲག་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་བརྒྱུད་དེ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ངོ་བོ་བཅས་པ་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་སྤེལ་ཏེ་བོད་མིའི་ངོ་བོ་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་བྱུས་རྡན་འདིང་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཞིང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཁོང་མོས་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྟངས་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་གཏན་འཛུགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བོད་ཕྲུག་བཙན་འདུག་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། བོད་མིའི་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བྱ་རར་ཉུལ་ཞིབ་བྱ་ཕྱིར་རིགས་རྫས་དཔེ་མཚོན་བསྡུ་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་མ་ཟད། དབར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་སྲིད་ཇུས་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱིས་བོད་མི་གྲངས་ ༡༥༧ གྱིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ཡོད་པའི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་གསལ་བཤད་གནང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁོང་མོས་བོད་དོན་དེ་རྒྱལ་སྤྱིར་གལ་གནད་ཆེ་ཚུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་གིས་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ངོ་སྣང་ཇི་ཡོད་གཙོས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་གནས་བབ་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཞིང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བོད་དོན་ཐད་རྒྱ་གར་གཞུང་དམངས་གཉིས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚད་མཐོ་གནང་དང་གནང་བཞིན་པར་མངོན་བསྟོད་དང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུས་པའི་ཐོག་འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་མཛའ་བརྩུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བཞིན་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན་དགེ་སློབ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་སྐོར་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

དེ་རྗེས་ཕྱི་དྲིལ་དྲུང་ཆེ་ཀརྨ་ཆོས་དབྱིངས་ལགས་ཀྱིས་འཕགས་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་རྣམས་ནས་ཧི་ཡིར་ཧེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱ་གར་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཚན་ནང་མ་དང་། འཕགས་བོད་འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁུངས་དང་འབྲེལ་མཐུད་གནང་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

ཐེངས་འདིའི་དེ་མ་ཏྭལ་མངའ་སྡེའི་སི་མོར་རྫོངས་ཁོངས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམ་པའི་བཞུགས་སྐར་ཁུལ་གྱི་གཟིགས་སྐོར་དེ་བཞིན་སྒྲོན་ཊ་ཆོལ་གསུམ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་དང་། ཕུ་རུ་ཕ་ལ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས། ཀུམ་རའོ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས། ཁམས་ཀཿ ཐོག་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ལས་ཁུངས་བཅས་ནས་གོ་སྒྲིག་མཐུན་འགྱུར་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཁོང་རྣམས་བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཚང་། བོད་ཀྱི་འགྲེམས་སྟོན་ཁང་། བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་བཅས་སུ་གཟིགས་སྐོར་ལ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་བཅས།།

བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གཞོན་ནུའི་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྦྱོང་གི་མཇུག་སྡོམ་མཛད་སྒོར་ཕེབས་ཞུགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༠༦ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དབུས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་གཞོན་ནུའི་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྦྱོང་གི་མཇུག་སྡོམ་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཕེབས་ཞུགས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་བདེ་སྲུང་བཀའ་བློན་རྒྱ་རི་སྒྲོལ་མ་མཆོག་གིས་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་དབུས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་གནང་བའི་སྐྱོང་བ་ཕྱིར་དྲན་དང་སྤྲགས། གཞོན་ནུ་རྣམས་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་པ་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་ས་གནས་གང་ས་ནས་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཚོགས་བཅར་བ་གཞོན་ནུ་ཚོས་རང་ཉིད་གནས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་དང་མཐོ་སློབ་ཁག་ཏུ་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སྐོར་གོ་རྟོགས་སྤེལ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་མཐར་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་ལ་ཟབ་སྦྱོང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ཁྱེར་གནང་ཡོད་པ་རེད།

བཞུགས་སྒར་ད་རམ་ས་ལར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་དབུས་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལོ་ལྟར་གོ་སྒྲིག་ཞུ་བཞིན་པའི་གཞོན་ནུའི་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྦྱོང་དེ་བཞིན་འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༠༦ ཚེས་ ༡༡ ནས་ ༡༦ བར་ཉིན་གྲངས་ལྔ་རིང་ཇ་སྟེང་བོད་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཚོགས་ཁང་དུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཞིའུ་ཛི་ལེནྜ་ཁུལ་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༦ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་ཞིའུ་ཛི་ལེནྜ་རྒྱལ་ས་ཝེ་ལིང་ཊོན་དུ་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་དང་ཐོག་དེ་ཁུལ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཞིའུ་ཛི་ལེནྜ་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བོད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི། ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་ཁག་གཅིག་བཅས་དང་ལྷན་དུ་ཚོགས་མཇལ་གྱིས་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་རྩ་བརླག་ཏུ་གཏོང་ཆེད་སྲིད་ཇུས་འདྲ་མིན་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་ཛ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་དང་། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་གནས་སྟངས། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གལ་གནད་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁོང་རྣམས་ནས་ལོ་མང་རིང་བོད་དོན་ཐོག་དོ་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གསུངས།

ཉིན་རྒྱབ་ཞིའུ་ཛི་ལེནྜ་གྲོས་ཚོགས་སུ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ (Simon O Connor, National Party Spokesperson for Foreign Affairs and Co Chair of Inter Parliamentary Alliance on China) མཆོག་གི་གོ་སྒྲིག་འོག་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་གཅིག་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བའི་ནང་ (ACT)སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ (James Mcdowall) མཆོག་དངོས་སུ་མཉམ་ཞུགས་དང་། ལྗང་ཁུ་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ (Golriz Gharaman) མཆོག་དང་། ངལ་རྩོལ་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ (Helen White) མཆོག་རྣམ་གཉིས་དྭ་ལམ་བརྒྱུད་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། མི་རིགས་བཅས་རྩ་བརླག་ཏུ་གཏོང་བཞིན་པའི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་གལ་གནད། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུའི་གལ་གནད་སྐོར་གསུངས་ཡོད་པ་མ་ཟད། རིང་མིན་ཞིའུ་ཛི་ལེནྜ་སྲིད་བློན་མཆོག་རྒྱ་ནག་ཏུ་འཚམས་གཟིགས་ཕེབས་གཏན་ཁེལ་ཡོད་པར་སོང་། ཁོང་གིས་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་ཁག་དང་མཉམ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྐོར་གླེང་སློང་གནང་རྒྱུའི་རེ་འདུན་ཞུས་རྗེས་ཤིས་ཀོབ་ (Stuff) གསར་འགྱུར་ལས་ཁང་གི་གསར་འགོད་པ་ཐོ་མ་སི་ (Thomas Manch) ལགས་ཀྱི་བཅར་འདྲི་དང་ལེན་དང་། དེ་ནས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་དུ་གཟིགས་སྐོར་དུ་གདན་ཞུ་གནང་ཡོད།

གོང་གསལ་མཇལ་མོལ་སྐབས་ཨོ་གླིང་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ཀརྨ་སིང་གེ་ལགས་དང་། ས་གནས་ཨོག་ལེནྜ་བོད་རིགས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ། སྲིད་སྐྱོང་འཚམས་གཟིགས་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། ཞིའུ་ཛི་ལེནྜ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་འཆར་ཁག་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་རྗེས་ཚེས་ ༡༧ སྔ་དྲོ་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡ་གྲོང་ཁྱེར་སི་ཊ་ནི་རུ་ཕེབས་ཐོན་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུ་ནི་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་གལ་ཆེ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༦ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་སི་ཊ་ནི་ཁུལ་གྱི་གཞོན་སྐྱེས་གྲངས་བརྒྱ་ལྷག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ས་བབ་ཆགས་སྟངས། ཁོར་ཡུག་གནས་སྟངས། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་སོགས་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་གནང་རྗེས་བོད་པའི་གཞོན་སྐྱེས་རྣམས་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྣང་དང་། དེའི་ཆེད་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དེབ་གང་མང་བལྟ་ཀློག་དགོས་པ། དེ་བཞིན་བོད་དོན་ཞུ་གཏུག་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་དགོས་པའི་གལ་བཅས་ལམ་སྟོན་གསུང་བཤད་གནང་གྲུབ་རྗེས་ན་གཞོན་ཁག་གཅིག་གིས་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་།

ཉིན་གུང་ཉི་ལམ་ཕྱི་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་བཞུགས་སྒར་དུ་ཆེད་ཕེབས་གནང་བའི་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ལྷུམ་སྐུ་སོ་ཕི་ཨི་སི་ཀེམ་ (Dr. Sophie Scamps) མཆོག་གིས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་ཞིག་འདེགས་འབུལ་ཞུས་པའི་ནང་ས་གནས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཁག་གཅིག་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད།

སྐབས་དེར་ལྷུམ་སྐུ་སོ་ཕི་ཨི་སི་ཀེམ་མཆོག་གིས་བཞུགས་སྒར་དུ་ཕེབས་སྐབས་གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་མཆོག་གིས་མཇལ་ཁ་སྩལ་བར་ཧ་ཅང་དགའ་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐོར། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་མཛད་གཙོ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་གཞུང་དང་གཞུང་ཁོངས་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ཏུ་གཟིགས་སྐོར་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོང་ཚོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྗེས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གསོལ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་གནང་བར་ཐུགས་

རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་དང་འབྲེལ། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་དང་། བོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་གལ་གནད་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་ཀྱི་ས་བབ་ཆགས་ཚུལ་དང་། གཙང་པོ་ཁག་ཁྲིམ་མཆེས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་སྐོར་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

ཉིན་རྒྱབ་ཨོསྟྲེ་ལི་ཡའི་སི་ཊི་ནི་འཕྲུལ་རིག་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ནང་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་ (South Asia Pacific Research Group & Discipline of Social and Political Sciences) ཞེས་པའི་སྡེ་ཚན་གྱི་གོ་སྒྲིག་འོག བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་རྒྱུ་ནི་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་གལ་ཆེ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། འདུ་འཛོམས་དེའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་མང་གཙོ་དོན་གཉེར་བ་དང་། མཁས་དབང་། རྩོམ་པ་པོ་ཁག་གཅིག སི་ཊ་ནི་བོད་རྒྱའི་མཛའ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་བཅས་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བོད་དེ་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་རང་བཙན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟའི་ཆར་བོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་དེ་བཞིན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཇུས་འོག་ནས་སེལ་ཐབས་གནང་བཞིན་ཡོད་སྐོར། གཞན་ཡང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཀམ་པུ་ཊར་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སྒྲིག་གནང་བ།

༄༅། །བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཀམ་པུ་ཊར་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་བ་ ༠༦ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་མཇུག་སྒྲིལ་ཡོད།

དེ་ཡང་ཟབ་སྦྱོང་གི་མཇུག་སྡོམ་མཛད་སྒོར་ཤེས་རིག་ཤེས་ཡོན་ཚན་པའི་འགན་འཛིན་བསྟན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་སློབ་ཁྲིད་པ་རྣམས་ལ་མཇལ་དར་དང་བཅས་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབུལ་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཟབ་སྦྱོང་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱག་ཁྱེར་གནང་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་ཀམ་པུ་ཊར་དང་འབྲེལ་བའི་ཟབ་སྦྱོང་དེ་བཞིན་དམའ་རིམ་དང་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭ་

ཁག་གི་ཀམ་པུ་ཊར་དགེ་རྒན་རྣམས་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལག་རྩལ་གོང་མཐོར་གཏོང་བར་དམིགས་དེ་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཡོད་པ་ལྟར། ཁྲོན་སམ་ནྡོ་ཊ་ཁྲབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ཁག་ ༡༨ ནས་དགེ་རྒན་གྲངས་ ༡༩ མཉམ་ཞུགས་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཀམ་པུ་ཊར་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་བྱ་ལག་ལེན་དང་། ལྷག་པར་འཛིན་རིམ་བཞི་པ་ནས་བརྒྱད་པ་བར་གྱི་ཀམ་པུ་ཊར་བསླབ་གཞི་གཅིག་མཚུངས་གཏན་འབེབས་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་གོ་བསྡུར་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

ཟབ་སྦྱོང་ཐོག་སམ་ནྡོ་ཊ་དབུས་སྤྱི་ཁྲབ་ཡིག་ཚང་གི་ཀམ་པུ་ཊར་འབྲེལ་ལས་ཆེ་དབང་ནོར་བུ་ལགས་དང་། སམ་ནྡོ་ཊ་ཧར་པ་པུར་གྱི་ཀམ་པུ་ཊར་དགེ་རྒན་དོན་གྲུབ་ལགས། སམ་ནྡོ་ཊ་མེའོ་ཡི་ཀམ་ཀམ་པུ་ཊར་དགེ་རྒན་བྱང་ཆུབ་ལགས་བཅས་ནས་སྡེ་དྲི་ཀམ་པུ་ཊར་སློབ་ཁྲིད་ལག་ལེན་སྐོར་སློབ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་རྒྱབ་སློབ་སྟོན་པ་གཞན་ཁག་གཅིག་ནས་ཀམ་པུ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།

ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱོང་དེ་བཞིན་ཤེས་རིག་ཚན་རིག་ཤེས་ཡོན་འགན་འཛིན་རྡོ་རྗེ་དབང་འདུས་ལགས་དང་། འབྲེལ་ལས་ཚེ་རིང་དབྱངས་སྐྱིད་ལགས་ནས་འབྲེལ་མཐུད་ཞུས་ཡོད་པ་དང་། དེར་ཨ་རིའི་རོགས་ཚོགས་ (USAID) ནས་མཐུན་འགྱུར་སྦྱར་ཡོད་པ་བཅས།།

དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་བསྟན་སྲུང་དང་བླངས་དམག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ཧྲིལ་པོ་ ༨༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དང་། ཇ་སག་དམག་སྤྱི་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་སྐུ་གཤེགས་ནས་མི་ལོ་ ༨༠ འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ ༡༣ པའི་དབུ་འབྱེད་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་ཆེད་ཕེབས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་སྦྲིར་སྡེ་དགེ་དཔལ་ལྡན་ལྷུན་གྲུབ་སྟེང་གི་མདུན་ཐང་དུ་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་བསྟན་སྲུང་དང་བླངས་དམག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་དབུ་བརྙེས་ནས་མི་ལོ་ཧྲིལ་པོ་ ༨༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དང་། ཇ་སག་དམག་སྤྱི་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་མཆོག་སྐུ་གཤེགས་ནས་མི་ལོ་ ༨༠ འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ ༡༣ པའི་དབུ་འབྱེད་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཚོགས་གནང་སོང་།སྐབས་དེའི་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོར་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ། གཞན་སྐུ་མགྲོན་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ། སྤྱི་ནུར་རྣམ་པ། ཆུ་སྒང་དབུས་རྒྱུན་རྣམ་པ། གསར་དུ་བདམས་ཐོན་བྱུང་བའི་དབུས་རྒྱུན་རྣམ་པ། ས་གནས་ཁག་གི་སྐུ་ཚབ། མང་ཚོགས་བཅས་ཆེད་ཕེབས་གནང་འདུགམཛད་སྒོའི་ཐོག་སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྒྲོགས་སྦྲུང་གནང་རྗེས། དུས་དྲན་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་དོན། མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་བསྟན་སྲུང་དང་བླངས་དམག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་འདི་ཉིད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལོའི་ཟླ་ ༣ པའི་ནང་ཨ་འབྲུག་ཚང་གི་མཆོད་ཁང་ནང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་གོ་བསྡུར་བྱུང་རྗེས། ལོ་འདིའི་ཟླ་ ༦ པའི་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་སྟེ་དམག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་དབུ་བརྙེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་དམར་བོད་ནས་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་རྒྱུ་དང་། བོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་བཙན་སླར་གསོ་གནང་རྒྱུ་མཚོན་པའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་ཡོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བཙུགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་གི་ཛ་དྲག་དང་གཉན་འཕྲང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བརྟེད་དུས། ཚང་མས་སོ་སོའི་རྒྱུ་ནོར་ཡོངས་སྤྲོད་དང་། ནུས་པ་གང་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བློས་གཏོང་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ། རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་གདོང་ལེན་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ཡང་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་བཙན་བྱོལ་ལ་ཕེབས་སྐབས། ཐོག་མར་ལྷོ་ཁ་ལྷུན་རྩེ་རྫོང་ལ་ཆུ་སྒང་དམག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱ་དམར་ཚང་མ་མཐར་སྐྲོད་བཏང་རྗེས། ལྷུན་རྩེ་རྫོང་ལ་བོད་གཞུང་གསར་འཛུགས་ཀྱི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་བསྒྲངས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། རྗེས་སུ་༧སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས། དེ་བཞིན་སྐུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ཏེ། ཐོག་མར་ཏེཛ་པུར་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཕེབས་འབྱོར་རྗེས། རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བཙན་དབང་འོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་དེར་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་མ་སུ་རི་ར་བོད་གཞུང་བསྐྱར་གསོ་གནང་སྟེ། ཐོག་མར་ཕྱི་སྲིད་དང་། ནང་སྲིད། དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ལས་ཁུངས། ཤེས་རིག་ཁང་བཅས་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཁག་ཁ་ཤས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལོར་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་གནའ་རྫ་མོའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་གྱིས་གནས་སྐབས་དེར་འགྲིག་གི་མེད་པར་གཟིགས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཐོག་བསྐྱོད་རྒྱུའི་སླད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལོའི་ཟླ་ ༣ པའི་ནང་བོད་ཆོལ་གསུམ་ཆོས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པའི་སྐུ་ཚབ་རྣམས་ནས་གནས་མཆོག་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་མནའ་གན་མཐུ་མོ་ཆེ་བཞག་པ་དང་། སྐབས་དེར་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་འཐུས་མི་གསུམ་རེ་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་ནས་འཐུས་མི་གཅིག་རེ་འདེམས་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་བཀའ་དྲིན་སྩལ་བ་བཞིན་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་ ༩ ཚེས་ ༢ སྤྱི་འཐུས་སྐབས་དང་པོས་དམ་འབུལ་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་རྗེས་རིམ་པས་ལོ་ལྟར་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་མོ་དེ་མང་གཙོའི་དུས་ཆེན་སྲུང་བརྩི་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བཙན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བལྟས་པ་ཡིན་ན། བོད་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ད་ལྟའི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་འཛམ་གླིང་སུམ་ཉིས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་གནས་བབ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་གཞུང་དབུ་བརྙེས་པའི་དུས་སུ། ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་པ་ཚོས་གསུང་སྐབས་ལྟར་ན། ༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་དགོངས་པར་བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ས་ཁྱོན་ལ་དབང་བསྒྱུར་གནང་རྒྱུའི་གནས་བབ་འདྲ་རེད་འདུག་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བོད་ནང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་པའི་སྐབས་དུས་ཚོད་ཧ་ཅང་གཉན་འཕྲང་ཅན་དང་། དགུང་ལོ་ཡང་ ༡༦ ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་གནོན་འོག་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་བའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་བཙན་བྱོལ་ནང་ཕེབས་འབྱོར་བྱུང་མ་ཐག་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མང་གཙོ་གསོལ་སྩལ་གནང་སྟེ། ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་གྱི་གོ་སྐབས་གནང་རྒྱུས་མཚོན་པའི་བོད་བཙན་པོའི་དབང་བསྒྱུར་འོག་གཏོགས་པའི་མི་མང་ཚང་མར་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། སྐད་ཡིག རིག་གཞུང་དང་བཅས་པའི་གཅིག་བསྒྱུར་ཡིན་པའི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཚང་མ་སྐྱིད་ན་སྐྱིད་མཉམ་དང་། སྡུག་ན་སྡུག་མཉམ་གྱི་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ། ད་ལྟའི་ཆར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ཟེར་དུས་ཚང་མས་དོ་སྣང་གནང་དགོས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་དང་གྲོས་ཚོགས་ཚང་མའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུགས་ཆེ་ཤོས་གནང་སའི་བཙན་བྱོལ་སྒྲིག་འཛུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་མགོན་པོ་གང་གི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཤར་བསྐྱོད་བྱས་ཐུབ་པའི་གནས་བབ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བ་གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་བརྟེད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཚང་མས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། མི་རབས་གཞོན་པ་ཚོས་དེ་དག་རྒྱུན་མཐུད་དེ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུའི་སྐད་ཆ་ཤེས་བཞིན་ཐུབ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་༧སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞིར་བཟུང་ང་ཚོ་ཚང་མས་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་ད་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་བཙན་བྱོལ་ནང་མི་མང་གི་བདེ་དོན་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཆེད་གཞུང་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བཙུགས་ཡོད། དེ་ཡང་མདོ་ཁམས་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་གི་ཚོགས་པ་འདི་ཉིད་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ཚོགས་པ་འདི་གཅིག་ནས་ཆོལ་ཁ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་མཚོན་ཐུབ་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཐོག་མར་ཚོགས་པ་དེ་བོད་བསྟན་སྲིད་ཆེད་བཙུགས་པ་ཡིན་པ། དམིགས་ཡུལ་དེ་གཞིར་བཟུང་བྱས་ནས་ད་ལྟ་མདོ་ཁམས་ཀྱི་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཐོག་ནས་ཡིད་ཆེས་དང་། རེ་བ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་ཐོག་སོ་སོའི་འགན་ཁུར་མཁན་རྣམ་པས་དཀའ་ངལ་རྣམས་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་གདོང་ལེན་བྱས་ནས་ད་ཆ་གྲུབ་འབྲས་དམིགས་འདོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་ཡོད། ད་ལྟ་གོང་དུ་ཚོགས་གཙོས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོགས་པ་འདིའི་ནང་ཚང་མས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཆ་ཤས་བཞེས་རྒྱུ་དང་། ཕྱག་ལས་གནང་ཐུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མཚམས་རེ་ཆབ་སྲིད་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། ཡང་མཚམས་རེ་ང་ཚོར་དཀའ་ངལ་འདྲ་མིན་འཕྲད་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེར་ཁག་དགྲི་ནས་སོ་སོའི་འགན་ཇི་བཞིན་མ་བླངས་ཏེ་ལས་དོན་འཕྲུས་ཤོར་བཏང་བའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོ་གང་ཡིན་པ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་དེ་གཅིག་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཚོགས་པ་འདིའི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་དེ་བསྟན་པ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་མང་པ་བེད་སྤྱོད་གནང་གི་འདུག ཚོགས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐབས་ཆེ་བའི་བྱུས་རྗེས་བཞག་ཡོད། དུས་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་སེམས་ནང་ཚོགས་པ་འདིར་བློ་ཉེ་པོའི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་འཁོར་ཡོང་གི་འདུག སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མཚོན་པའི་རིས་མེད་ཀྱི་བླ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་བཙན་བྱོལ་ནང་ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་ཐུབ་ཡོད། ཆིབས་བསྒྱུར་གནང་བའི་རྗེས་ལ། མགོན་པོ་མཆོག་གིས་མཚོན་པའི་བླ་ཆེན་རྣམ་པའི་དགོངས་པ་གཞིར་བཟུང་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ། དེ་ཡང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་འཆད་ཉན་གྱི་ཐོག་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུའི་ནང་གདན་ས་ཁག་གིས་མཚོན་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་བསླབ་པ་སློབ་གཉེར་གནང་སྟེ། བོད་དང་། ཧི་མ་ལ་ཡ་ཙམ་མིན་པར་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལའང་དེ་སྔོན་དོ་སྣང་མེད་པའི་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཁག་མང་པོའི་ནང་ནང་ཆོས་ཁྱབ་པ་དང་། དོ་སྣང་གསར་པ་ཞིག་སློབས་བཞིན་པ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོའི་ཐོག་འཁང་ཚོགས་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཞབས་འདེགས་དམིགས་བསལ་བསྒྲུབས་ཡོད།གཞན་ཡང་ཇོ་བོ་ཨ་ཏི་བཟང་པོའི་སྐུ་དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱ་གར་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་དང་། དེ་སྔོན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་གཅིག་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད། བཙན་བྱོལ་ནང་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པས་མཛད་པའི་དག་སྣང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་ཞེས་པའི་ཕྱག་དཔེ་དེ་མ་རག་པའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཆུ་བཞི་སྒང་དྲུག་གི་དམག་མི་ཞིག་གིས་ཕྱག་དཔེ་དེ་བསྣམས་ཕེབས་སོང་ཞེས་དམིགས་བསལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེ་འདྲ་བའི་བྱུས་རྗེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཤོད་རྒྱུ་ཡོད་རེད་དྲན་གྱི་ཡོད།

ཚོགས་པ་འདིའི་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་གཞིར་བཟུང་ད་བར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། རིག་གཞུང་། ནང་བསྟན་བཅས་སྲུང་སྐྱོབ་ཐོག་རླབས་ཆེན་གྱི་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབས་ཡོད་སྐབས། དེ་རིང་ང་ཚོས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཐོག་བྱུས་རྗེས་ཅན་རྣམས་རྗེས་དྲན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པ་ཚོས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཐོག་ལ་ཆ་ཤས་བཞེས་ནས་བློས་གཏོང་ཐུབ་དགོས་པ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་མངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་སླད་ང་ཚོས་སྲི་ཞུ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་སོགས་སུ་མཐུད་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་སླད་བྱུས་རྗེས་འཇོག་གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་གདུག་རྩུབ་མནར་གཅོད་འོག་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་རྣམ་པས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་སྙིང་སྟོབས་ཞུམ་པ་མེད་པར་ཚོད་སེམས་རི་བོ་ལྟར་བརྟན་པོར་གནས་ནས་བོད་དོན་ཆེད་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་གནང་རྒྱུ་མཚོན་པའི་ལས་འགུལ་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཙོན་ཁང་ནང་དུ་དུའང་གདུག་སྡུག་མནར་གཅོད་མྱངས་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།

ང་ཚོ་རང་དབང་ནང་ཡོད་མཁན་ཚོས་སོ་སོའི་ལྷ་གོས་ཙམ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་མ་བསྡད་པར། བོད་བསྟན་སྲིད་དང་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་དུས་ཚོད་བཏང་ནས་ཞབས་འདེགས་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་ཐོག་རྒྱུན་དུ་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་ཡོད།།